

Mazenderan

1. Genel Bilgiler

Nüfusu ve Ülke Nüfusu İçindeki Payı	3.283.582 , % 4,10 (31 ostan arasında 7. sırada yer almaktadır.)
Coğrafi Büyüklüğü ve Ülke Büyüklüğü İçindeki Oranı (Yüzde)	23.770 km ² , % 1,45
Ostanlar Arası Gelişmişlik Sıralamasında Yeri	*
Ostandaki İşsizlik Oranı	% 8,5
İklimi ve Coğrafyası	Mazenderan Eyaletindeki yıllık ortalama 887 mm yağış tahmin edilirken ortalama hava sıcaklığı 19,1°C'dir.
Komşu Eyaletleri	Gilan, Alborz, Tahran, Gazvin, Golestan, Semnan

2. Ekonomi ve Dış Ticaretine İlişkin Bilgiler

Ülke GSMH İçindeki Payı	% 3,45	
Ülke Dış Ticareti İçindeki Payı	% 1,02	<ul style="list-style-type: none">• İhracat : % 0,78• İthalat : % 1,38
Ostanın İhracat Yaptığı Önde Gelen Ürünler	Süt ürünleri, çimento, dondurma, meyve suyu, plastik maddeler	
Ostanın İthalat Yaptığı Önde Gelen Ürünler	Arpa, mısır, hayvansal yağlar, tahta, buğday	

T.C. Tahran Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

Ostanın Dış Ticaretinde Önde Gelen Ülkeler	Rusya – Kazakistan – Irak – Türkmenistan – Birleşik Arap Emirlikleri – Afganistan - Romanya- İtalya		
Ostanın Ekonomisindeki Tarım, Sanayi, Maden ve Doğal Kaynaklar, Enerji Sektörlerinin Detayları	Mazenderan Eyaleti'nin Ekonomisinde Sektörlerin Payı		
	Sıra	Sektörler	Pay %
	1	Tarım, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	21,39
	2	Emlak	14,64
	3	Toptan ve Perakende Ticareti	14,36
	4	Sanayi	11,36
	5	Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	10,41
	6	Sosyal Hizmetler	6,07
	7	İnşaat	4,65
	8	Kamu Yönetimi, Şehir Hizmetleri ve Sosyal Güvenlik	4,56
	9	Eğitim	4,20
	10	Konaklama ve Gıda Sağlamasıyla ilgili Hizmetler	1,94
	11	Elektrik, Gaz, Buhar ve Hava Temizleme Sağlama	1,71
	12	Diğer Hizmetler	1,33
	13	Sigorta ve Finans Faaliyetleri	0,99
	14	Teknik, Bilimsel ve Profesyonel Aktiviteler	0,98
	15	İdari faaliyetler ve Destek Hizmetleri	0,54
	16	Enformasyon ve İletişim	0,38
	17	Madencilik	0,25
18	Su Sağlama, Atık yönetimi, Kanalizasyon ve Arıtım Faaliyetleri	0,24	
	Toplam	100	

Hayvan Sayısı

- Büyükbaş hayvan sayısı: 659.888 - Ülke İçindeki Payı % 7,79
- Küçükbaş hayvan sayısı: 1.427.238 - Ülke İçindeki Payı % 2,29

Hayvansal Ürünler

Ürün	Kırmızı Et	Süt	Tavuk Eti	Yumurta	Bal
Miktar	47,36	507,90	257,68	14,20	5,241
Ülke İçindeki Payı %	5,51	4,62	9,43	1,40	4,66

Tarım Ürünleri

Mazenderan Eyaletindeki Tarım Ürünleri (Ton)								
Ürün	Portakal	Mandalina	Kivi	Kiraz	Şeftali ve Nektarin	Buğday	Arpa	Yem Mısırı
Miktar	2.053.914	481.363	187.830	23.559	164.992	153.690	54.459	428
Ülke İçindeki Payı %	60.62	65.76	50,60	7,45	13,24	1,12	1,55	0,04
Ürün	Nohut	Fasulye	Mercimek	Patates	Soğan	Domates	Salatalık	Karpuz
Miktar	234	1.925	476	37.307	19.120	15.226	29.908	19.862
Ülke İçindeki Payı %	0,08	0,77	0,77	0,71	0,66	0,22	2,09	0,53

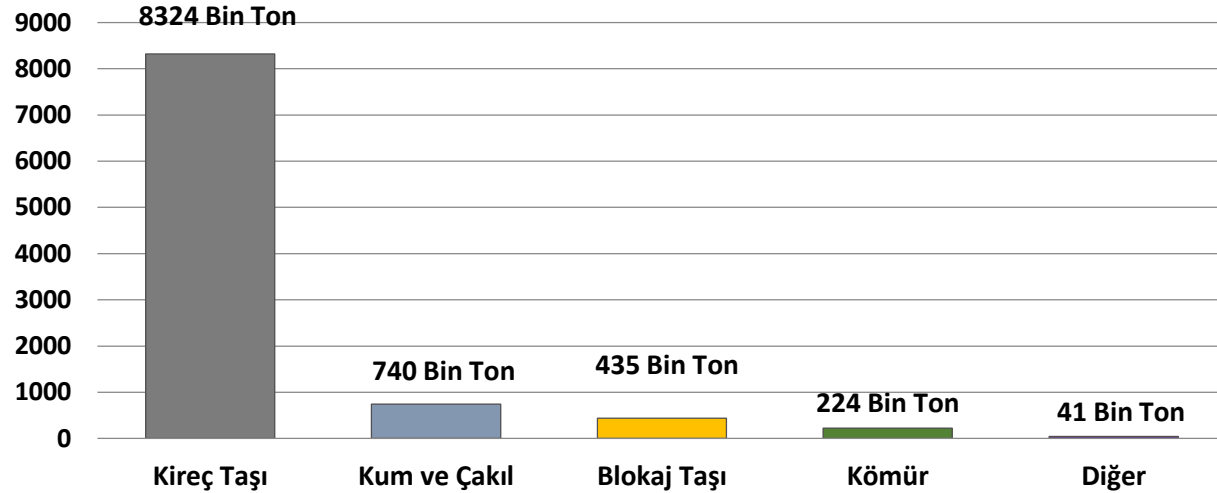
Su Ürünleri

- Su Ürünleri: 80.824 Ton

Sanayi Ürünleri

Mazenderan Eyaleti'nde İmalat Sanayinde Önde Gelen Sektörler (2018)			
Sıra	Açıklama	İmalat Sektörü İçindeki Payı (%)	Ülke İmalat Sektörü İçindeki Payı (%)
1	Gıda ve İçecek Ürünleri	23,64	4,03
2	Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) ve Yarı Treyler (Yarı Römork)	14,08	7,97
3	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı	9,40	6,80
4	Diğer Ametal Madencilik Ürünleri İmalatı	8,56	1,67
5	Diğer	44,32	*
	Toplam	100	1
Maden ve Doğal Kaynak Ürünleri			
6'sı kamuya ve 107'si özel sektöre ait olmak üzere 113 ocak bulunmaktadır.			

Madenlerin Üretim Miktarı

Ostanın Enerji Üretimi

- Petrol (Rafineriler dahil) : *
- Doğalgaz (Rafineriler dahil) : *
- Elektrik:

Mazenderan Eyaleti'nin yıllık elektrik üretimi kapasitesi 34.65,5 MW'tır. Bu kapasitenin %69,57'si fosil yakıt kaynaklarından sağlanmaktadır.

Elektrik Üretimi Kapasitesi		Fosil Yakıtlar				Yenilenebilir	
		Buhar	Gaz	Hibrit	Dizel	Hidroelektrik	Rüzgar, Güneş ve Biyogaz
Mazenderan	Kapasite	1.779,6	196,3	435	*	1.054,6	*
İran	(MW)	15.829,2	25.919,3	23.165,1	439,4	1.1951,8	476,8

Mazenderan Eyaleti'nin yıllık toplam elektrik üretimi 12.560,5 GWh'dir. Bu üretimin %92,73'ü fosil

yakıt kaynaklarından gerçekleştirilmektedir.

Elektrik Enerjisi Brüt Üretimi Miktari		Fosil Yakıtlar				Yenilenebilir	
		Buhar	Gaz	Hibrit	Dizel	Hidroelektrik	Rüzgar, Güneş ve Biyogaz
Mazenderan	Milktar	9.183	462,2	2.002,7	*	912,6	*
İran	(GWh)	90.337,7	79.477,1	11.5078,7	94,3	15.395,6	472,6

- Nükleer Enerji: *
- Yenilenebilir Enerji (Halihazır ve Potansiyel):

	Hidroelektrik	Rüzgar	Güneş	Jeotermal	Biyokütle
Mevcut (MW)	1.09	0	0	0	0
Potansiyel ve Kapasite Tahmini(MW)	*	*	*	*	*

**Ostanın Ekonomisindeki
Hizmet Detayları**

Perakende

Zincir Mağaza Sayısı	İsmi	Ofogh Koorosh	Refah	Etkä	Canbo
	İran	2359	158	535	582
	Eyalet	115	6	25	36

Turizm, Kültür, Spor ve Eğlence

• **Ostan'ı Ziyaret Eden Yıllık Turist Sayısı ve Ülke Turizm Sektöründeki Payı:**

Eyalet	Yabancı Ziyaretçi Sayısı	Ülke Turizm Sektöründeki Payı	Toplam Ziyaretçi Sayısı	Ülke Turizm Sektöründeki Payı
Mazenderan	17.240	% 0,38	59.470.515	% 39,28

• **Önde Gelen Tarihi ve Turistik Mekanlar – Ziyaretçi Sayıları:**

Veresk Köprüsü, Sang Deh Köyü, Naz ovası, Miyankale Sulak Alanı, Abbas Abad Tarihi Koleksiyon, Nima Yuşic Müzesi

• **Turizm Altyapısı**

○ **Oteller ve Önde Gelen Otellerin İletişim Bilgileri**

Otel	Telefon	Adres
Salar Dareh Hotel	+98-11- 3345 5101	Bulvare Keşavarz, Sari
Hotel Navid	+98-11-3313 6661	Sari - Qaemshahr Caddesi Üzerinde
Badeleh Hotel	+98-11-3388 4497	Sari-Neka Caddesi Üzerinde

○ **Eğlence Tesisleri Dahil Diğer Tesisler:**

- Halk kütüphanesi: 112
- Sinema sayısı: 12
- Spor alanı: 174
- Havuz Sayısı: 9
- Stad Sayısı: 9
- Spor Salonu: 265

Bankacılık, Kredi Kurumları, Sigortacılık ve Sarraflık (Garzülhasane Bankaları Dahil):

Bankalar ve Kredi Kurumları:

2020 yılına ilişkin İran Merkez Bankası'ndan elde edilen verilere göre

Bankalar: Mazenderan Eyaleti'nde toplam 271 devlet ticari banka, 169 devlet teknik ve kalkınma banka, 493 özel ticari banka, 37 özel Garz-ol Hasane ve 53 kredi kurumu şubesi bulunmaktadır.

Döviz Bürosu: Mazenderan Eyaleti'nde İran Merkez Bankası tarafından onay alan 10 döviz bürosu bulunmaktadır.

Tür	Bankalar
Devlet Ticari Bankaları	Sepah, Melli İran, Post Bank
Devlet Teknik ve Kalkınma Bankaları	Tosee Taavon, Tosee Saderat, Sanat ve Maden, Mesken, Keshavarzi
Özel Ticari Bankalar	Ayandeh, Eqtesad Novin, İran Zamin, Parsian, Pasargad, Tejaret, Khavar Miyaneh, Dey, Refah Kargaran, Saman, Sarmaye, Sina, Shehr, Saderat, Ghardeshgari, Mellat, Karafarin
Özel Garz-ol-Hasane	Resalet, Mehre İran
Kredi Kurumları	Kaspiyan, Melal, Tosee, Nur

Kaynak: <https://www.cbi.ir/BanksInstitutions/BankInstitute.aspx>

T.C. Tahran Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

Sigorta Şirketleri: 27 farklı sigorta şirketi faaliyet göstermektedir. Sigorta şirketleri ve temsilci sayıları aşağıdaki şekildedir

Sigorta Şirketi	İran	Asia	Arman	Asmari	Elburz	Omid	İran Moin	Parsian	Pasargad	Tejaret No
Temsilci Sayısı	623	412	14	2	178	0	1	136	2.401	52
Sigorta Şirketi	Taavon	Tosee	Hafez	Dana	Dey	Razi	Zendegi Baran	Zendegi Khavar Miyaneh	Saman	Sarmed
Temsilci Sayısı	31	34	1	173	26	67	0	20	73	57
Sigorta Şirketi	Sina	Kar Afarin	Kosar	Ma	Muallem	Millet	Mihen	Novin	Hikmet Seba	Toplam
Temsilci Sayısı	73	63	85	112	71	96	11	108	18	4.938

İnşaat

- Altyapı projeleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki bağlantıda yer almaktadır.
<http://investin-mz.ir/Web/Home>

Sağlık

- Ostan'da toplam 48 hastane bulunmaktadır.
- Aktif olarak kullanılan hastane yatağı sayısı 5.396'dır.
- Hastanelerin dışında 1.656 sağlık merkezi bulunmaktadır.
- Tıbbi laboratuvar sayısı 300 adettir.
- Toplam sağlık personeli sayısı (idari hariç) 2.585'i doktor olmak üzere 17.218 'dir.

Genel Doktor	Diş Doktoru	Laboratuvar Doktoru	Eczacı	Uzman Doktor
1013	278	23	124	1147

- 1000 kişiye düşen hastane yatağı/doktor/hemşire sayısı

Eyalet	Yatak / Bin Kişi	Doktor / Bin Kişi	Hemşire / Bin Kişi
Mazenderan	1,53	0,72	4,39

Hastanelerin sayısı ve isimleri :

Sıra	Hastane Adı	Şehir
1	Şefa	Sari
2	İmam Ali	Amul
3	İmam Reza	Amul
4	İmam Humeyni	Nur

5	Şehid Recai	Tonekabun																		
Sağlık turizmi bakımından potansiyel barındırıp barındırmadığı: Potansiyel arz etmektedir.																				
Eğitim <ul style="list-style-type: none">• Ostanın Eğitim Altyapısı<ul style="list-style-type: none">○ İran İstatistik Kurumu'ndan alınan 2016 Eğitim istatistiklerine göre<ul style="list-style-type: none">▪ 2011-2016 yıllarını kapsayan 5 yıllık dönemde Mazenderan Eyaleti'nde okuryazar olmayan nüfus oranı yüzde 14,3'ten yüzde 11,31'e geriledi. Söz konusu oran erkeklerde yüzde 10,76'dan yüzde 8,06'ya, kadınlarda ise yüzde 17,86'dan yüzde 14,61'e düştü.▪ Mazenderan Eyaleti'nde bulunan şehirler arasında Gaimşehr Şehri yüzde 91,24 ile en yüksek okuryazarlık oranına sahiptir.																				
Öğrenci Sayısı: <ul style="list-style-type: none">• İran'da zorunlu eğitim 9 yıldır ve 7 yaşından itibaren başlamaktadır. Daha önce ilkokul beş, ortaokul üç ve lise dört yıl iken, 2012 yılında yapılan değişiklikle ilkokul beş yıldan altı yıla çıkarılmıştır. Ayrıca, ortaokul ve lise birleştirilmiş ve iki üç yıllık döneme dönüştürülmüştür. Yükseköğretimde dört seviye bulunmaktadır. Ön lisans (2 yıl), lisans (4 yıl), yüksek lisans (2 yıl) ve doktora 4 yıl.																				
<table border="1"><thead><tr><th>Seviye</th><th>Öğrenci Sayısı</th><th>Pay (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Okul öncesi</td><td>41.039</td><td>7,24</td></tr><tr><td>İlkokul</td><td>263.817</td><td>46,54</td></tr><tr><td>Ortaokul</td><td>245.220</td><td>43,26</td></tr><tr><td>Diğer (özel ihtiyaçlar ve yetişkinler)</td><td>16.829</td><td>2,96</td></tr><tr><td>Toplam</td><td>566.905</td><td>100</td></tr></tbody></table>			Seviye	Öğrenci Sayısı	Pay (%)	Okul öncesi	41.039	7,24	İlkokul	263.817	46,54	Ortaokul	245.220	43,26	Diğer (özel ihtiyaçlar ve yetişkinler)	16.829	2,96	Toplam	566.905	100
Seviye	Öğrenci Sayısı	Pay (%)																		
Okul öncesi	41.039	7,24																		
İlkokul	263.817	46,54																		
Ortaokul	245.220	43,26																		
Diğer (özel ihtiyaçlar ve yetişkinler)	16.829	2,96																		
Toplam	566.905	100																		
<ul style="list-style-type: none">• 2018-2019 eğitim ve öğretim yılına ilişkin İran İstatistik Kurumu'nun 2019 yılında hazırladığı rapora																				

göre eyalette 170.596 öğrenci yüksek öğrenime devam etmektedir.

Seviye	Öğrenci Sayısı	Pay (%)
Ön lisans	27.277	15,99
Lisans	98.708	57,86
Yüksek lisans	31.595	18,52
Doktora (PhD)	7.273	4,26
Tıp doktorası (MD)	5.743	3,37
Toplam	170.596	100

Ostanda Bulunan Üniversiteler, İletişim Bilgileri ve Öğrenci Sayıları:

İranlı Öğrenciler Haber Ajansı'nın (ISNA) 2019 yılında yayınladığı habere göre 2017-2018 eğitim ve öğretim yılına ilişkin Mazenderan Eyaleti'nde toplam 137 üniversite bulunmaktadır.

2017-2018 Eğitim ve Öğretim Yılına İlişkin Mazenderan Eyaleti'ndeki Üniversite Sayısı

Üniversite Türü	Devlet	Uygulamalı ve Bilimsel	Payame Noor (açık öğretim)	Teknik ve Meslek	Kar Amacı Gütmeyen	Azad
Sayı	7	36	17	11	42	24

Mazenderan Eyaleti'ndeki Önde Gelen Üniversitelerin İletişim Bilgileri

Sıra	Üniversite Adı	Web Adresi	Tel	Fax
1	Mazenderan Üniversitesi	http://www.umz.ac.ir/	+98-11-35303000	+98-11-35334253
2	Mazenderan Azad İslami Üniversitesi	http://iaumazandaran.ir/	+98-11-33032891	*
3	Mazenderan Payame Noor Üniversitesi (açık öğretim)	http://mz.pnu.ac.ir/	+98-11-33033261	*
4	Mazenderan Uygulamalı ve Bilimsel Üniversitesi	https://ma.uast.ac.ir/	+98-11-33345919	+98-11-33345918

Ulaştırma Altyapısı

• **Karayolu**

- **Karayolu yük taşımacılığında yeri:** 2019 sonu itibarıyla 18.442 bin ton yük taşınmıştır. Ülke karayolu yük taşımacılığı içindeki payı %3,9'dur.
- **Karayolu yolcu taşımacılığında yeri:** Ülke karayolu yolcu taşımacılığı içindeki payı %3,6'dır.

• **Kara Sınır Kapıları:** Mazenderan Eyaleti'nde kara sınır kapısı bulunmamaktadır.

Demiryolları: İran'da 11.461 km ana demiryolu ve 3.068 tali demiryolu ağ bağlantısı bulunmaktadır. Tren ile yıllık 28 milyon kişi taşınmaktadır. Demiryolu ile İran'da 1397 yılında (21 Mart 2018-20 Mart 2019) 44 milyon ton yük taşınmıştır. Demir yolları ile yük taşımacılığında önde çıkan ürünler maden ürünleri, petrol ürünleri ve sanayi ürünleridir. İran Demir Yolları haritasına aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

- https://www.rai.ir/page-engmain2/en/0/communique/267-G61/blk-tool_communique_sample_engmain2_block1291

- Mazandaran Eyaleti, Kuzey Bölgesi Demiryolları Genel Müdürlüğü kapsamındadır. Kuzey Bölgesi Demiryolları 334 km demiryolu ağ bağlantısından oluşmaktadır. Söz konusu Bölgede 1397 (21 Mart 2018-20 Mart 2019) yılı istatistiklerine istinaden 2.980 vagona 162 bin ton yükleme yapılmıştır. Kuzey Bölgesi Demiryolları Genel Müdürlüğü <https://shomal.ra.i.ir/>

- **Denizyolları**

- **Limanlar ve Dış Ticaret İçindeki Limanın Payı:**

İran Limanlar ve Denizcilik Organizasyonu'nun 2019 sonu itibarıyla yayınladığı rapora göre İran'daki ticari limanlar üç kategoriye ayrılmaktadır:

Ticari Limanlar Kategorisi		
Normal Bölgeler	Serbest Bölgeler	Özel Ekonomik Bölgeler
Şehit Bahonar	Çabahar	Şehit Recai
Şehit Hakkani	Enzeli	İmam Humeyni
Linge	Hürremşehr	Buşehr
Cask	Abadan	Emirabad
Genave	Keşm	Nuşehr
Fereydun Kenar		Astara
Neka		

Mazenderan Eyaleti'ndeki Limanlar :

Mazenderan Eyaleti'nde 3 aktif ticari liman bulunmaktadır.

- Emirabad özel ekonomik bölgesi, Mazandaran Eyaleti'nin doğusunda ve Sari şehrine 51 km uzaklıkta yer almaktadır. Uluslararası kuzey-güney transit koridorunda yer alan ve özel ve istisnai bir konuma sahip, 1060 hektarlık (2120 hektara genişletilebilir) geniş bir destek alanına sahip bu özel ekonomik bölge, ulusal ve bölgesel boyutlarda önemli bir rol oynamaktadır.
- İran'ın başkentine en yakın ticari limanı (200 km) olan Nuşehr limanı, Kandovan, Haraz, Firuz Kuh ve Resht-Kazvin yolu olmak üzere dört güzergah üzerinden ülkenin önemli ticaret ve sanayi merkezlerine erişimi konusunda en önde gelen limandır.
- Fereydunkenar limanı, Mazandaran'ın güzel kıyılarında çok iyi yeteneklere ve eşsiz doğal güzelliklere sahip, Hazar Denizi ülkeleri ile ticaret alışverişini arttırmak açısından, yaklaşık 69 hektarlık ticari

	<p>amaçlı arazi ile ülkenin kuzey limanlarından biridir.</p> <ul style="list-style-type: none">• Emirabad, Nuşehr ve Fereydun Kenar Limanlarının Dış Ticaret İşlem Hacmi<ul style="list-style-type: none">○ İran Limanlar ve Denizcilik Organizasyonu'nun 2019 sonu itibarıyla yayınladığı rapora göre limanlar vasıtasıyla toplam 34.143.349 ton ithalat ve 73.484.931 ton ihracat yapılmaktadır.• Deniz Yük Taşımacılığı: İran Limanlar ve Denizcilik Organizasyonu'nun 2019 sonu itibarıyla yayınladığı rapora göre;<ul style="list-style-type: none">○ Emirabad limanının toplam yıllık yük kapasitesi 7,5 milyon ton iken yıllık taşınan yük miktarı 4.099.976 tondur. 2019 yılında 3.323.717 ton boşaltılmış ve 776.259 ton yüklenmiştir.○ Nuşehr limanının toplam yıllık yük kapasitesi 2,8 milyon ton iken yıllık taşınan yük miktarı 855.307 tondur. 843.762 ton boşaltılmış ve 11.544 ton yüklenmiştir.○ Fereydun Kener limanının toplam yıllık yük kapasitesi 600 bin ton iken yıllık taşınan yük miktarı 172.455 tondur. 170.475 ton boşaltılmış ve 1.980 ton yüklenmiş.
--	---

3. Ostandaki Sanayi-Ticaret Bölgeleri, Serbest Bölgeler ve Özel Ekonomik Bölgeler İsim ve İletişim Bilgileri

- Mazandaran Eyaleti sanayi siteleri ve özellikleri ile ilgili bilgilere aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

<https://mazandaran.isipo.ir/index.jsp?fkeyid=&siteid=1&pageid=428&ostan=&code=26>

- Mazandaran Eyaleti Sanayi Siteleri Şirketi
 - <https://mazandaran.isipo.ir>
 - info@mazandiec.ir
 - Tel: +98-11- 33347405
 - Faks:+98-11- 33340827

4. Ostanda Öne Çıkan Fabrikalar ve Firmalar (İletişim Bilgileri Dahil):

Neka Choob	http://nekachoob.co.ir/	info@nekachoob.com
Mazandaran Tahta ve Kağıt Sanayi	http://www.mazpaper.com/	mwpi@mazpaper.com

T.C. Tahran Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

Msi Foundry	http://www.msi-foundry.com	Info@msi-foundry.ir
Duşe Amol Süt Ürünleri	http://doosheh.com/	info@harazdairy.com

5. Ticaret ve Sanayi Odası İletişim Bilgileri

- <http://mccima.ir/>
- dabirkhaneh.sari@gmail.com
- Tel: +98-11- 33389016-19
- Faks:+98-11- 33389020

6. Ostandaki Yatırım Ajansı Temsilciliği İletişim Bilgileri

- <http://investin-mz.ir/>
- info@investinmazandaran.ir
- Tel: +98-11- 33353404
- Faks:+98-11-33376950

7. Belediye İletişim Bilgileri

- <http://saricity.ir/>
- info@saricity.ir
- Tel: +98-11- 33516000
- Faks:+98-11-33310283

8. Valilik İletişim Bilgileri

- <http://www.ostan-mz.ir/>
- info@ostan-mz.ir
- Tel: +98-11- 33310211-19
- Faks:+98-11- 33310283